

WELKE DIEREN ZIJN WELKOM?

Met deze lesbrief ga je met je leerlingen aan de slag met het thema 'Welke dieren zijn welkom?'

DOEL

Doel van de les is om de leerlingen te informeren en ze te laten nadenken over het thema inheemse en uitheemse dieren. Ze ontdekken wat het verschil is, hoe het zit met 'invasieve exoten' en ze worden geprikkeld om na te denken over onze omgang met de wilde dieren om ons heen. Of ze hier nu 'horen' of niet. Want wat betekent 'ergens horen' voor hen eigenlijk?

Na deze les:

- hebben de leerlingen meer concrete kennis over inheemse en uitheemse dieren in Nederland;
- zijn ze uitgedaagd hun mening te vormen over samenleven met deze dieren;
- kunnen de kinderen hun gedachten uiten over de vraag wat 'ergens horen' voor hen betekent.

DUUR

De les duurt 50 tot 60 minuten, afhankelijk van hoe diep jullie op de verschillende onderwerpen ingaan. Bij de onderdelen staat een richtlijn voor tijdsduur vermeld

VOORBEREIDING

We adviseren om de hele digiles voorafgaand aan de les door te nemen en de filmpjes te bekijken. Voor de les is vrijwel geen verdere voorbereiding nodig: waar achtergrondinformatie nodig is, staat deze al kort omschreven in deze docentenhandleiding. Hieronder volgt een korte toelichting per onderdeel.

INTRODUCTIE DE WOLF

Vorm: **klassikaal** Duur: **15 minuten**

De eerste paar slides vormen de introductie op deze les. De leerlingen ontdekken waar de les over gaat door te beginnen met een specifiek dier dat de gemoederen in Nederland al jaren bezighoudt, en dat veel emoties oproept: de wolf.

Jullie bekijken eerst een filmpje over de wolf, waarna wat informatie volgt. Dan is het tijd voor een mindmap: wolf in de wolken. Met de klas gaan jullie stilstaan bij alle emoties die het dier oproept.

Vervolgens kunnen jullie met elkaar in gesprek. Wat zien jullie op de mindmap staan? Aan de hand van een aantal vragen kunnen jullie met de klas jullie gedachten vormen over het grote wolvendilemma. Welke hoofdrolspelers zijn er? De kinderen kunnen zich vast en zeker verplaatsen in de wolf, de tegenstanders en de voorstanders. Hierbij is wat meer achtergrondinformatie natuurlijk fijn. Help de kinderen op weg aan de hand van de informatie in het kader op de volgende pagina. En? Is de wolf wat jullie betreft welkom in Nederland?

Let op: aan het einde van dit onderdeel zien jullie een oproep. De Raad van Dierenaangelegenheden zou heel graag de inbreng van kinderen in deze wolvendiscussie krijgen. De vorm is hierbij helemaal aan jullie. Stuur de ideeën in naar info@rda.nl.



WELKOM WOLF? VOOR- EN NADELEN

De onderstaande achtergrondinformatie helpt wellicht in voorbereiding op het onderdeel over de wolf.

De meeste natuurwetenschappers zijn het erover eens: de terugkeer van de wolf in Nederland zou wel eens heel goed kunnen zijn voor de natuur. Een paar voordelen die het dier met zich mee zou kunnen brengen:

- De wolf zorgt ervoor dat andere dieren zich anders gaan gedragen. Ze worden oplettender met zo'n roofdier in de buurt. Reeën die vaak op een kluitje in een open veld grazen, gaan zich door die wolf meer verspreiden. Daardoor krijgen bepaalde planten en struikjes meer kans om te groeien, en zo krijg je meer variatie in de vegetatie. Roofdieren zijn superbelangrijk om de wereld groen te houden. Kijk eventueel [dit filmpje](#) voor meer informatie.
- Als de wolf in Nederland jaagt, zou het zomaar kunnen dat natuurbeheerders in de toekomst zelf minder wild af hoeven te schieten als dat nodig is voor een gezonde wildpopulatie. De wolf krijgt namelijk meestal de dieren te pakken die wat zwakker zijn: dezelfde dieren die dan door natuurbeheerders zouden worden gedood.
- Veel natuurliefhebbers worden heel blij van het idee van een wolf die door Nederland wandelt.

Er zijn ook veel mensen die de wolf liever zien gaan dan komen: van oudsher heeft hij een beetje de reputatie van een eng dier (denk maar aan Roodkapje). Tegenstanders van de komst van de wolf zijn nu vaak mensen die op het platteland wonen, op plekken waar de wolf rondloopt. Denk aan schapenboeren die bang zijn dat de wolf hun schapen verslindt, wat ook in Nederland al meerdere keren gebeurd is.

Oh ja: de kinderen hoeven niet bang te zijn dat zij zelf door een wolf te grazen worden genomen. Wolven blijven veel liever uit de buurt van mensen, en hebben ons al veel eerder in de gaten dan wij hen!



WAAR KOMT DAT DIER VANDAAN?

Vorm: **klassikaal (opdracht in groepjes)** Duur: **30 minuten**

Het tweede onderdeel van deze digiles zoomt in op de inheemse en uitheemse dieren. Wat is het verschil? Wanneer is een uitheemse dier een 'invasieve exoot'? Waar denken kinderen eigenlijk aan bij het woord 'exotisch'?



Nadat de kinderen hebben ontdekt wat de termen betekenen, mogen ze zelf aan de slag. We hebben een rijtje dieren voor ze klaargezet. Kunnen ze de invasieve exoten ontdekken?

Tip: De leerlingen hebben voor deze opdracht meer informatie nodig. Geef ze dus de kans om de achtergrond van de dieren online te ontdekken. Een goede manier is om ze in te delen in groepjes. Geef elk groepje een dier en laat de kinderen online onderzoek doen. Welke zoektermen gebruiken ze? En van welke sites halen ze hun informatie?

Als de leerlingen genoeg informatie hebben gevonden om hun dier in te delen, kunnen jullie klassikaal aan de slag met de antwoorden. Die staan hieronder. Laat elk groepje vertellen wat ze hebben ontdekt over het dier. En? Klopt het?

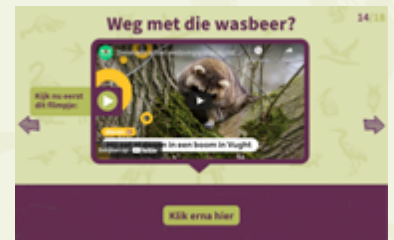
Antwoorden:

- Ringslang** inheems
- Muskusrat** invasieve exoot
- Wasbeerhond** invasieve exoot
- Bever** inheems (verdwenen uit Nederland en geherintroduceerd)



Ringslang Muskusrat Wasbeerhond Bever

Na deze opdracht volgen twee slides die wat verder inzoomen op de verschillende groepen in Nederland. Eerst leren de kinderen meer over de wasbeer, die de laatste tijd steeds vaker opduikt. Erna ontdekken ze hoe het zit met de otter, die terug is van weggeweest...



DIERENDIALOOG: WIE HOORT HIER?

Vorm: **klassikaal** Duur: **15 minuten**

Het is tijd voor het laatste onderdeel. De kinderen hebben een hoop bagage gekregen en zijn klaar om hun gedachten op een rijtje te zetten. Dat gaan jullie doen aan de hand van een dialoog.

In de digiles vinden jullie twee vragen waar veel volwassenen nog steeds niet goed uitkomen. Wat vinden de leerlingen ervan? Afhankelijk van de tijd kunnen jullie beide vragen behandelen, of een van de twee vragen kiezen. Kunnen jullie het eens worden?

Veel plezier met deze laatste digiles van de Raad voor Dierenaangelegenheden!

